

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
პოლიტიკის მეცნიერების მიმართულება

ქრისტინე კალანდაძე

ახალგაზრდების ჩართულობა პოლიტიკაში; ბორჯომის
მუნიციპალიტეტის გამოცდილების ანალიზი

ნაშრომი შესრულებულია პოლიტიკის მეცნიერების ბაკალავრის
ხარისხის მოსაპოვებლად

ხელმძღვანელი: გიორგი მელიქიძე
ასისტენტ-პროფესორი; პოლიტიკის მეცნიერების დოქტორი

თბილისი

2026

ანოტაცია

ნაშრომი ეძღვნება ბორჯომის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობის შესწავლას, რაც აქტუალურია რეგიონალურ დონეზე ახალგაზრდების ნდობის, მონაწილეობისა და პოლიტიკისგან დისტანცირების მიზეზების გასაანალიზებლად. კვლევის მიზანია ჩართულობის ფორმებისა და განმაპირობებელი ფაქტორების გამოვლენა. ამოცანებია: პოლიტიკური ნდობის, ადგილობრივი თვითმმართველობის როლის, ინფორმირებულობისა და ბარიერების შეფასება. კვლევის საგანს წარმოადგენს ახალგაზრდების პოლიტიკურ მონაწილეობაზე მოქმედი ფაქტორები, ხოლო ობიექტია ბორჯომის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ან მასთან დაკავშირებული ახალგაზრდების პოლიტიკური და სამოქალაქო ჩართულობა. თვისებრივი კვლევა ეფუძნება სამ სიღრმისეულ ინტერვიუს; აქტიურმა ახალგაზრდამ წარმოაჩინა სამოქალაქო აქტივიზმისა და უნდობლობის გამოცდილება, მუნიციპალიტეტის წარმომადგენელმა გაგვაცნო ინსტიტუციური პროგრამები და გვესაუბრა თანამშრომლობის შესაძლებლობებზე, ხოლო ნაკლებად აქტიურმა ახალგაზრდამ გვამცნო პასიურობის, ინფორმაციის ნაკლებობისა და ფორმალური მონაწილეობის მიზეზებზე. კვლევამ აჩვენა, რომ დაბალი ნდობა ამცირებს ინსტიტუციურ მონაწილეობას, თუმცა ყოველთვის არ გამოირიცხავს სამოქალაქო აქტივობას. აღნიშნული ნაშრომის სიახლეს წარმოადგენს ბორჯომის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობის შესწავლა სამი განსხვავებული გამოცდილებისა და შეხედულების მქონე რესპონდენტის პოზიციების საფუძველზე.

სარჩევი

<i>ანოტაცია</i>	2
<i>შესავალი</i>	4
კვლევის დიზაინი და თეორიული საფუძვლები.....	7
<i>თავი I ახალგაზრდების ნდობა პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ.</i>	10
1.1 ახალგაზრდების პოლიტიკური ნდობის დინამიკა; ბორჯომის ახალგაზრდების გამოცდილება.....	10
1.2 ახალგაზრდების დამოკიდებულება პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ ბორჯომის მუნიციპალიტეტში.	12
1.3 ნდობის დეფიციტი და პოლიტიკური დისტანცირება ახალგაზრდებში	15
<i>თავი II ახალგაზრდების ჩართულობა პოლიტიკურ პროცესებში</i>	18
2.1 ახალგაზრდების პოლიტიკური მონაწილეობის ფორმები.....	18
2.2 ბორჯომის ადგილობრივი თვითმმართველობა და ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობის შესაძლებლობები.....	22
2.3 ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობის ძირითადი გამოწვევები ბორჯომის მუნიციპალიტეტში.	24
დასკვნა	27
გამოყენებული ლიტერატურა.....	29
დანართი N1	30
დანართი N2	32
დანართი N3	33

შესავალი

ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობა თანამედროვე დემოკრატიული საზოგადოების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან საფუძველს წარმოადგენს, რადგან სწორედ ახალგაზრდები არიან ის სოციალური ჯგუფი, რომლის მონაწილეობაც გავლენას ახდენს ქვეყნის პოლიტიკური კულტურის, სამოქალაქო პასუხისმგებლობისა და დემოკრატიული განვითარების პროცესზე. დემოკრატიული სისტემა მხოლოდ ფორმალური ინსტიტუტების არსებობით ვერ ფუნქციონირებს ეფექტიანად, თუ მოქალაქეები, განსაკუთრებით კი ახალგაზრდები, არ არიან ჩართულნი საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში. აღნიშნული საკითხი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია საქართველოსთვის, სადაც ბოლო წლებში ახალგაზრდების აქტიურობა დიდ წილად გამოვლინდა საპროტესტო აქციებში, სოციალურ მედიებში, სამოქალაქო კამპანიებში და სხვადასხვა საზოგადოებრივ ინიციატივებში, თუმცა უნდა აღინიშნოს რომ მათი მონაწილეობა ფორმალურ პოლიტიკურ პროცესებში, პარტიულ საქმიანობაში და ასევე ადგილობრივი თვითმმართველობის მუშაობაში კვლავ შეზღუდული და არათანაბარია.

თემის აქტუალურობას აძლიერებს ის ფაქტორიც, რომ ახალგაზრდების მონაწილეობა განსხვავებულია რეგიონალურ დონეზე. დიდი ქალაქებისგან განსხვავებით, რეგიონალურ დონეზე უფრო მეტი გამოწვევა გვხვდება, ასეთ შემთხვევებში ნაკლები შესაძლებლობაა რომ აქტიურად ჩაერთონ პოლიტიკურ პროცესებში, მიიღონ სრულყოფილი ინფორმაცია არსებული პროგრამების შესახებ ან დაინახონ და გაიაზრონ მათი ჩართულობის, მონაწილეობის რეალური შედეგი თუ მიზეზი. ამასთან რეგიონებში, მწვავე პრობლემად რჩება ახალგაზრდების გადინება დიდ ქალაქებში, რომლის მიზეზადაც შეიძლება დასახელდეს ზემოაღნიშნული და ასევე შეზღუდული პერსპექტივები, თვითრეალიზაციის პრობლემები. ამიტომ, ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მაგალითის შესწავლა საშუალებას იძლევა, უფრო კონკრეტულად გამოიკვეთოს რა ფორმით მონაწილეობენ ახალგაზრდები პოლიტიკურ და სამოქალაქო პროცესებში, რა

განაპირობებს მათ აქტიურობასა და პასიურობას და როგორია მათი ნდობა კონკრეტული პოლიტიკური ინსტიტუტებისადმი.

ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობის საკითხი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია იმ თვალსაზრითაც, რომ მათი აქტიურობა ხშირად უფრო მძაფრ პოლიტიკურ მოვლენებზე რეაგირებით იწყება, მაშინ როდესაც ყოველდღიურ, ინსტიტუციურ და გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში მონაწილეობა შედარებით სუსტია. ეს გარემოებები აჩენს განსხვავებებს, რომ ერთი მხრივ, ახალგაზრდებს აქვთ სურვილი და მზაობა, გამოხატონ ინტერესი ცვლილებების მიმართ და მეორე მხრივ, არ რჩებათ განცდა, რომ პოლიტიკური ინსტიტუტები მონაწილეობის ეფექტიან შესაძლებლობას სთავაზობენ. სწორედ ამ წინააღმდეგობების გაანალიზება მნიშვნელოვანი, რადგან პოლიტიკური პასიურობა მხოლოდ ინტერესის არ ქონით არ აიხსნება, იგი შესაძლოა უკავშირდებოდეს უნდობლობას, ინფორმაციის ნაკლებობას, მონაწილეობის ფორმალობას და ა.შ. ამიტომ, ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მაგალითზე ახალგაზრდების ჩართულობის შესწავლა საშუალებას იძლევა, გამოვლინდეს არა მხოლოდ მონაწილეობის ფორმები, არამედ ის მიზეზებიც, რომელებიც ახალგაზრდებს პოლიტიკურ პროცესებთან აახლოებს ან მათგან დისტანცირებას განაპირობებს.

აღნიშნული საკითხის კვლევას დამატებით მნიშვნელობას ანიჭებს ისიც, რომ ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობა ხშირად ზოგად, ეროვნულ დონეზე განიხილება, ხოლო ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების გამოცდილება ნაკლებად ჩანს. ამ დროს, სწორედ, ადგილობრივი დონეზე ვლინდება მკაფიოდ, რამდენად აქვთ ახალგაზრდებს რეალური თანამშრომლობის შესაძლებლობა. ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მაგალითი ამ მხრივ მნიშვნელოვანია, რადგან ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობა შეფასდეს არა მხოლოდ ზოგადი პოლიტიკური პროცესების ფონზე, არამედ კონკრეტული ადგილობრივი გამოცდილებების კომუნიკაციის პრაქტიკისა და ინსტიტუტებისადმი ნდობის კრილში.

ამრიგად, **კვლევის მიზანია:** ბორჯომის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობის ხარისხის, ფორმებისა და განმაპირობებელი

ფაქტორების შესწავლა. ასევე იმ პრობლემებისა და შესაძლებლობების ანალიზი, რომლებიც გავლენას ახდენს მათ პოლიტიკურ აქტიურობაზე.

მიზნის მისაღწევად აუცილებელია გამოვყოთ კვლევის ამოცანები:

1. ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობის თეორიული საფუძვლების განხილვა.

2. ბორჯომის მუნიციპალიტეტის ახალგაზრდების პოლიტიკური აქტიურობის ფორმების გამოვლენა.

3. იმ ფაქტორების განსაზღვრა, რომელიც ხელს უწყობს ან აფერხებს ახალგაზრდების პოლიტიკურ მონაწილეობას.

4. ადგილობრივი თვითმმართველობის და ახალგაზრდული ორგანიზაციების როლის შეფასება.

საკვლევი კითხვა: რა ფაქტორები განსაზღვრავს ახალგაზრდების პოლიტიკურ ჩართულობას ბორჯომის მუნიციპალიტეტში და რა ფორმით ვლინდება მათი მონაწილეობა პოლიტიკურ პროცესში?

ჰიპოთეზა: რაც უფრო მაღალია ნდობა პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ, მით უფრო იზრდება ახალგაზრდების ჩართულობა პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში.

თეორიული ჩარჩო: ნაშრომის თეორიულ საფუძველს წარმოადგენს რობერტ პატნამის 1993 სოციალური კაპიტალის თეორია წარმოდგენილი ნაშრომში, *Making Democracy Work*, ხოლო 2000 წლის *Bowling Alone* გამოიყენება როგორც

დამატებითი თეორიული წყარო სამოქალაქო ჩართულობისა და სოციალური კავშირების ასახსნელად.

მეთოდოლოგია: საველე პროცესში მოგროვილი მონაცემების დამუშავებისთვის გამოვიყენებ თვისებრივი კვლევის მეთოდოლოგიას, კერძოდ, სიღრმისეულ ინტერვიუს.

კვლევის დიზაინი და თეორიული საფუძვლები

ჩემი კვლევის საგანს წარმოადგენს ის ფაქტორები, რომლებიც გავლენას ახდენს ახალგაზრდების პოლიტიკურ მონაწილეობაზე, მათ შორის: პოლიტიკური, ინსტიტუტებისადმი ნდობა, ადგილობრივ თვითმმართველობასთან თანამშრომლობა, ინფორმირებულობის დონე, პოლიტიკური განათლება, სოციალური მედიის როლი, ასევე იმ ბარიერების გამოვლენა, რომელებიც ახალგაზრდების პოლიტიკურ აქტიურობას უკავშირდება. კვლევის ობიექტს კი წარმოადგენს, ბორჯომის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ან მუნიციპალიტეტთან კავშირში მყოფი ახალგაზრდების პოლიტიკური და სამოქალაქო ჩართულობა.

კვლევა ეფუძნება თვისებრივ კვლევის მეთოდოლოგიას, სიღრმისეულ, ნახევრადსტრუქტურირებულ ინტერვიუს. აღნიშნული მეთოდი შერჩეულია იმიტომ, რომ მიზანია სიღრმისეულად შევისწავლოთ რესპონდენტების გამოცდილებები, დამოკიდებულებები მოტივაციები, ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მაშინ როდესაც კვლევა ეხება ნდობას, პოლიტიკურ პასიურობას, პროტესტს და ინსტიტუტებთან ურთიერთობის გამოცდილებას.

რესპონდენტთა შერჩევა განხორციელდა მიზნობრივი შერჩევის პრინციპით. კვლევაში ჩართულნი არიან სხვადასხვა პროფილის მქონე პიროვნებები.

პოლიტიკურად აქტიური ახალგაზრდა, რომელიც მონაწილეობს სამოქალაქო და საპროტესტო მოძრაობებში, ბორჯომის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე, რომელიც გახლავთ ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენელი და ახალგაზრდა რომელიც საკუთარ თავს აიდენტიფიცირებს, როგორც ნაკლებად აქტიური მოქალაქე, თუმცა არჩევნებში მონაწილეობს და ზედაპირულად აკვირდება პოლიტიკურ პროცესებს. ასეთი შერჩევა იძლევა შესაძლებლობას საკითხი განხილულ იქნება სხვადასხვა პერსპექტივებიდან: აქტიური ახალგაზრდის, ინსტიტუციური წარმომადგენლისა და შედარებით პასიური ახალგაზრდის თვალსაზრისით. კვლევის შეზღუდვად შესაძლებელია მივიჩნიოთ რესპონდენტთა მცირე რაოდენობა და ამასთანავე მიზნობრივი შერჩევა, რადგან რთულდება განზოგადება ბორჯომის მუნიციპალიტეტის თითოეულ ახალგაზრდაზე, მაგრამ კვლევა მიზნად ისახავს განსხვავებული გამოცდილებების სიღრმისეულ გამოვლენას და არა რაოდენობრივი სურათის ჩამოყალიბებას.

თეორიული ჩარჩო

ნაშრომის თეორიულ ჩარჩოდ გამოყენებულია რობერტ პატნამის სოციალური კაპიტალის თეორია (1993) *Making Democracy Work* და 2000 წლის ნაშრომი *Bowling Alone*. პატნამის მიხედვით, დემოკრატიული ინსტიტუტების ეფექტიანობა დამოკიდებულია საზოგადოებაში არსებულ ნდობაზე, თანამშრომლობის კულტურა და მოქალაქეთა ჩართულობაზე. მისი აზრით, იქ სადაც მაღალია სოციალური კავშირები, სამოქალაქო მონაწილეობა და ურთიერთნდობა, უფრო მყარია დემოკრატიული ინსტიტუტების ფუნქციონირებაც. აღნიშნული თეორია განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მოცემული კვლევისთვის, რადგან ბორჯომის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობის გაანალიზება შეუძლებელია ნდობის ფაქტორის გათვალისწინების გარეშე. კვლევა სწორედ იმაზე ამახვილებს ყურადღებას, რამდენად უწყობს ხელს ან უშლის პოლიტიკური

ინსტიტუტებისადმი ნდობა ახალგაზრდების ჩართულობას ადგილობრივ პოლიტიკურ და სამოქალაქო პროცესებში. ამრიგად, ნაშრომი ცდილობს აჩვენოს რომ ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობა მხოლოდ არჩევნებში მონაწილეობით არ განისაზღვრება , იგი მოიცავს სამოქალაქო აქტივიზმს, სოციალურ მედიაში აზრის დამოუბრკოლებლად გამოხატვას, ადგილობრივ ინიციატივებში მონაწილეობას. ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მაგალითზე კვლევა ასევე აჩვენებს, რომ ახალგაზრდების ჩართულობის გაძლიერებისთვის აუცილებელია არა მხოლოდ ფორმალური პროგრამების არსებობა, არამედ ნდობაზე დაფუძნებული კომუნიკაცია, ახალგაზრდების აზრების გათვალისწინება და მათი მონაწილეობის შედეგიანობის უზრუნველყოფა.

თავი I ახალგაზრდების ნდობა პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ.

1.1 ახალგაზრდების პოლიტიკური ნდობის დინამიკა; ბორჯომის ახალგაზრდების გამოცდილება

თანამედროვე დემოკრატიულ საზოგადოებაში პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ ნდობა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს მოქალაქეთა პოლიტიკური აქტიურობის ფორმირებაში. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია აღნიშნული საკითხი ახალგაზრდებში, რადგან სწორედ ახალგაზრდები წარმოადგენენ იმ სოციალურ ჯგუფს, რომლის დამოკიდებულებებიც და აქტიურობაც დიდ გავლენას ახდენს სახელმწიფოს დემოკრატიულ განვითარებაზე. ახალგაზრდების ნდობა პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ არ არის მუდმივი და სტაბილური. იგი ხშირად დამოკიდებულია ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესებზე, ხელისუფლების ქმედებებსა და ახალგაზრდების პირად გამოცდილებებზე.

საქართველოში ბოლო წლების განმავლობაში ახალგაზრდების პოლიტიკური აქტიურობა მნიშვნელოვნად გაიზარდა, თუმცა ამ პროცესთან ერთად გაიზარდა კრიტიკული დამოკიდებულებაც პოლიტიკური სისტემის მიმართ. განსაკუთრებით ახალგაზრდებში გამოიკვეთა მოთხოვნა ანგარიშვალდებულებაზე, სამართლიანობასა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში რეალურ მონაწილეობაზე. კვლევის ფარგლებში ჩატარებულმა ინტერვიუებმა აჩვენა, რომ ახალგაზრდების ნაწილი პოლიტიკურ პროცესებში ჩაერთო სწორედ იმ მოვლენების შემდეგ, რომლებმაც მათში უსამართლობის განცდა გააჩინა. ჩემს მიერ შერჩეული [რესპონდენტი N1 სამოქალაქო აქტივისტი ახალგაზრდა პირადი კომუნიკაცია 18.11.2025] საკუთარ პოლიტიკურ გააქტიურებას 2019 წლის 20 ივნისის მოვლენებს უკავშირებს და აღნიშნავს, რომ სწორედ აღნიშნულმა პროცესებმა გაუჩინა ინტერესი პოლიტიკისა და სამოქალაქო აქტივობის მიმართ. “20 ივნისი იყო, როცა შორიდან, ტელევიზორიდან, ვუყურებდი მოვლენებს.. ამან უფრო მეტად დამაინტერესა რომ ჩავრთულიყავი პოლიტიკურ პროცესებში”- აცხადებს რესპონდენტი. ეს კონკრეტული გარემოება ნათლად

აჩვენებს, რომ ახალგაზრდების პოლიტიკური ნდობა მნიშვნელოვნად არის დაკავშირებული სამართლიანობის აღქმასთან. როდესაც ახალგაზრდები ფიქრობენ, რომ სახელმწიფო ვერ უზრუნველყოფს სამართლიან გარემოს ან უგულებელყოფს მოქალაქეთა პოზიციებს, იზრდება პოლიტიკური სკეპტიციზმი და უნდობლობა. თუმცა, მეორე მხრივ, კვლევამ აჩვენა, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები ახალგაზრდების აქტიურობას შედარებით დადებითად აფასებენ. **[რესპონდენტი N2 ბორჯომის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე, პირადი კომუნიკაცია- 21.05.2026]** განცხადებით, მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდები მონაწილეობენ სხვადასხვა სამოქალაქო და საგანმანათლებლო ღონისძიებებში, რაც ადგილობრივ დონეზე, ნდობის არსებობაზე მიუთითებს. ახალგაზრდების ჩართულობა პოლიტიკურ და უფრო მეტად სამოქალაქო აქტივობებში თვალსაჩინოა, ამის მაგალითია, ახალგაზრდული ბანაკები, არაფორმალური განათლების ტრენინგ ცენტრები, სადაც მოზარდები სწავლობენ და მუშაობენ სხვადასხვა სამოქალაქო ინიციატივების განხორციელებაზე.

ნაშრომს მნიშვნელოვნად ეხმიანება საქართველოში ახალგაზრდების პოლიტიკური განწყობების კვლევა აჩვენებს, რომ ახალგაზრდები დემოკრატიულ ღირებულებებს მნიშვნელოვნად უჭერენ მხარს, თუმცა პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ ნდობის მაჩვენებელი შედარებით დაბალია. Friedrich Ebert Stiftung-ის „Youth Study Georgia”(Shubladze, et al., 2023 ბოლო ნახვა, 20.05.26) მიუთითებს, რომ ახალგაზრდების მნიშვნელოვანი ნაწილი მიიჩნევს, რომ მათი ხმა პოლიტიკურ პროცესებში სათანადოდ არ ისმის, რაც პოლიტიკის მიმართ კრიტიკულ დამოკიდებულებას აძლიერებს მათში.

ამასთანავე, საინტერესოა ის ფაქტიც, რომ ახალგაზრდების ნდობა ერთგვაროვანი არ არის. მათი ნაწილი აქტიურად თანამშრომლობს მუნიციპალურ სტრუქტურებთან, მონაწილეობს ადგილობრივ პროექტებსა და ახალგაზრდულ წამოწყებებში, ხოლო მეორე ნაწილი პოლიტიკურ ინსტიტუტებს დისტანცირებულ და ფორმალურ სისტემად აღიქვამს. სწორედ ეს განსხვავებული გამოცდილებები განსაზღვრავს ახალგაზრდებში პოლიტიკური ნდობის დინამიკას. ამ კონტექსტში

მნიშვნელოვანია რობერტ პატნამის სოციალური კაპიტალის თეორია, რომლის მიხედვითაც დემოკრატიული ინსტიტუტების ეფექტიანობა დიდწილად დამოკიდებულია საზოგადოებაში არსებულ ნდობაზე, თანამშრომლობის კულტურასა და სამოქალაქო ჩართულობაზე. პატნამი აღნიშნავს, რომ საზოგადოებაში, სადაც მოქალაქეებს შორის მაღალია სოციალური კავშირები და კოლექტიური პასუხისმგებლობის განცდა, პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ ნდობაც უფრო მყარია. ამ თეორიის მიხედვით, ახალგაზრდების პოლიტიკური აქტიურობა მხოლოდ არჩევნებში მონაწილეობით არ განისაზღვრება, იგი მოიცავს სამოქალაქო ინიციატივებში ჩართვას, საზოგადოებრივი პრობლემების მიმართ ინტერესსა და კოლექტიური მოქმედების უნარს. (Putnam, 1993,p-167 ბოლო ნახვა,15.05.26)

1.2 ახალგაზრდების დამოკიდებულება პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ ბორჯომის მუნიციპალიტეტში.

ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობის ხარისხზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მათი დამოკიდებულება სხვადასხვა პოლიტიკური ინსტიტუტის მიმართ. კვლევის ფარგლებში გამოიკვეთა, რომ ნდობის ხარისხი განსხვავებულია როგორც ადგილობრივი თვითმმართველობის, ისე პოლიტიკური პარტიებისა და ცენტრალური ხელისუფლების მიმართ. ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენელი მიიჩნევს, რომ მუნიციპალიტეტი ახალგაზრდებისთვის ღია და თანამშრომლობაზე ორიენტირებული სივრცეა. [რესპონდენტი N2]-ის ინტერვიუში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა იმ წამოწყებებს, რომლებიც ახალგაზრდების საზოგადოებრივ და სამოქალაქო გააქტიურებას უწყობს ხელს, მათ შორის ახალგაზრდულ ბანაკებს, ფესტივალებს, ინტელექტუალურ და საგანმანათლებლო პროექტებს. მიუხედავად ამისა, კვლევაში მონაწილე ახალგაზრდის გამოცდილება განსხვავებულ სურათს აჩვენებს.[N1 რესპონდენტი] (პოლიტიკურად აქტიური ახალგაზრდა)რომელიც ბორჯომიდან გახლავთ, მისი განმარტებით, სამთავრობო პოლიტიკური პარტიების ახალგაზრდული

ორგანიზაციები ხშირ შემთხვევაში ფორმალურ ხასიათს ატარებს და ახალგაზრდების აზრი რეალურად ნაკლებად არის გათვალისწინებული “მმართველი პარტიის ახალგაზრდული ორგანიზაციები ფორმალურად არის დაკომპლექტებული “ გარდა ამისა, რესპონდენტი საუბრობს ზეწოლისა და მუქარის შემცველ კომუნიკაციაზე, რომელიც მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლისგან გაისმა, ეს ფაქტი კიდევ უფრო ამცირებს ნდობას პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ “ ზარი შემოვიდა, რომ არ გამეკეთებინა კრიტიკული განცხადებები “ აღნიშნული გარემოებები აჩვენებს, რომ ახალგაზრდებისთვის მხოლოდ ფორმალური ჩართულობის შესაძლებლობა საკმარისი არ არის, მათთვის მნიშვნელოვანია იმის განცდა, რომ საკუთარი პოზიცია დააფიქსირონ დაუბრკოლებლად, სჯეროდეთ რომ თუ კი რაიმე კრიტიკულ განცხადებას გააკეთებენ მათ მშობლებს საჯარო სამსახურებში განთავისუფლების საფრთხე არ შეექმნებათ, ასევე მათ ღრმად სურთ, სწამდეთ რომ საკუთარი აზრი რეალურ გავლენას მოახდენს გადაწყვეტილებების მიღების პროცესზე, სწორედ ამ ყოველივეზე საუბრობს ახალგაზრდა რესპონდენტი საუბრისას.

განსაკუთრებით საინტერესოა პოლიტიკური პარტიების მიმართ დამოკიდებულება. კვლევამ აჩვენა, რომ ახალგაზრდების ნაწილი თავს არიდებს პარტიულ აფიშირებას, რადგან პოლიტიკურ პარტიებს პოლარიზებულ და კონფლიქტურ გარემოს უკავშირებს. მიუხედავად ამისა, ისინი მაინც მონაწილეობენ სხვადასხვა საპროტესტო მოძრაობებში, სამოქალაქო კამპანიებსა და სოციალურ აქტივობებში, მიუხედავად ყველაფრისა თანამშრომლობენ პოლიტიკურ პარტიებთან იმ მიზეზით, თუ კი ეს ყოველივე ქვეყნისთვის/მუნიციპალიტეტისთვის სარგებლის მომტანი იქნება. [რესპონდენტი N1] ”ერთი წლის წინ აქტიურად ვთანამშრომლობდით პოლიტიკურ პარტიებთან, მანამ სანამ მათი უმრავლესობა ციხეში აღმოჩნდებოდა”. ეს კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ თანამედროვე ახალგაზრდების პოლიტიკური მონაწილეობა ხშირად სცდება ტრადიციული პარტიული პოლიტიკის ფარგლებს და უფრო მეტად სამოქალაქო აქტივიზმის ფორმით ვლინდება, სადაც შეიძლება ნდობის საკითხი ნაკლებ მნიშვნელოვანი იყოს. ინტერვიუდან ჩანს, რომ , რომ

პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ კრიტიკული დამოკიდებულება მხოლოდ აქტიურად ჩართულ ახალგაზრდებში არ ფიქსირდება. მსგავსი განწყობა გამოიკვეთა [რესპონდენტი N3-ის პირადი კომუნიკაცია 20.05.2026] ინტერვიუშიც, რომელიც საკუთარ თავს პოლიტიკურად აქტიურ მოქალაქედ არ მიიჩნევს. მისი განმარტებით, „პოლიტიკური პარტიების მიმართ დიდი ნდობა არ მაქვს. ხშირად ერთმანეთს უფრო ებრძვიან, ვიდრე რეალურ პრობლემებზე მუშაობენ“. აღნიშნული პასუხი განსაკუთრებით საინტერესოა, რადგან რესპონდენტი ნაკლებად მონაწილეობს საპროტესტო აქტივობებში და პარტიულ საქმიანობაში, თუმცა პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ სკეპტიკური დამოკიდებულება მასშიც შეინიშნება. ეს გარემოება მიუთითებს, რომ პოლიტიკური უნდობლობა მხოლოდ აქტივისტურ ჯგუფებში არ არის გავრცელებული და ახალგაზრდების უფრო ფართო ნაწილსაც მოიცავს ამ პროცესში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ახალგაზრდულ ორგანიზაციებსა და არაფორმალურ ჯგუფებს, რომლებიც ახალგაზრდებისთვის პოლიტიკური სოციალიზაციის ერთ-ერთ მთავარ სივრცედ გვევლინება. კვლევის ფარგლებში გამოიკვეთა, რომ ბორჯომის მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს ახალგაზრდული საკრებულო, თუმცა ჩემი [რესპონდენტი N1]განცხადებით, აღნიშნული სტრუქტურები მაინც მეტ-ნაკლებად სანდოა, გამომდინარე კომპლექტაციიდან, რადგანაც მისი განცხადებით ეს ყოველივე მთავრობის ფრთის ქვეშ არსებული გაერთიანებაა. აღნიშნული გარემოება კიდევ ერთხელ აჩვენებს, რომ ნდობა მხოლოდ ინსტიტუციური ფორმების არსებობით არ ყალიბდება. აუცილებელია უშუალო კომუნიკაცია, ჩართულობა და რეალური თანამშრომლობა ახალგაზრდებსა და პოლიტიკურ ინსტიტუტებს შორის, (Putman,1993,pp170-176 ბოლო ნახვა,10.06.26). თეორიულად, ადგილობრივი თვითმმართველობის დონეზე, ახალგაზრდების ჩართულობა და არა მხოლოდ ახალგაზრდების ,ხშირად უფრო ეფექტიანად აღიქმება, რადგან კომუნიკაცია მოქალაქესა და ინსტიტუტს შორის შედარებით უშუალო და ხელმისაწვდომია. სწორედ ამიტომ, ადგილობრივი პროექტები, საგანმანათლებლო პროგრამები და ახალგაზრდული ინიციატივები ახალგაზრდებში ნდობის ფორმირების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მექანიზმად შეიძლება ჩაითვალოს.

1.3 ნდობის დეფიციტი და პოლიტიკური დისტანცირება ახალგაზრდებში

ახალგაზრდებში პოლიტიკური ნდობის ფორმირებაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს პოლიტიკური კულტურა და მოქალაქეების გამოცდილება დემოკრატიული ინსტიტუტების მიმართ. (Almond & Verba, 1963, ბოლო ნახვა, 15.05.26) ნაშრომში აღნიშნავენ, რომ დემოკრატიული საზოგადოების განვითარებისათვის აუცილებელია მოქალაქეთა აქტიური მონაწილეობა და პოლიტიკური პროცესების მიმართ ინტერესის არსებობა. მათი შეფასებით, პოლიტიკური კულტურა სწორედ მოქალაქეთა ნდობასა და სამოქალაქო პასუხისმგებლობაზე ყალიბდება. ჩემი კვლევა სწორედ ამ საფუძველზე დგას. კვლავ ემპირიულ ნაწილს რომ დავუბრუნდეთ, კვლევის ფარგლებში განსაკუთრებით გამოიკვეთა განათლების, ინფორმირებულობის, სამართლიანობისა და კომუნიკაციის მნიშვნელობა. ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორი, რომელიც ახალგაზრდებში ნდობის ზრდას ან შემცირებას განაპირობებს, არის ხელისუფლების დამოკიდებულება მოქალაქეების მიმართ. როდესაც ახალგაზრდები ხედავენ, რომ მათი მოსაზრებები გათვალისწინებულია და მათთან თანამშრომლობის სურვილი არსებობს, იზრდება ნდობის ხარისხიც. ახალგაზრდებში პოლიტიკური ნდობის ფორმირებაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს პოლიტიკური კულტურა და მოქალაქეების გამოცდილება დემოკრატიული ინსტიტუტების მიმართ. ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლის შეფასებით, [რესპონდენტი N2] ახალგაზრდებთან ხშირი კომუნიკაცია და ერთობლივი აქტივობების დაგეგმვა ნდობის გაძლიერების აუცილებელი პირობაა, მისი თქმით, “როდესაც მათი (ახალგაზრდების) აზრი გათვალისწინებულია, როდესაც ხედავენ განვითარების პერსპექტივას და გულწრფელ დამოკიდებულებას მათში ნდობა და პოლიტიკური გუნდის მიმართ სიმპატიები იზრდება”. ამასთანავე, კვლევის ფარგლებში გამოიკვეთა განათლების განსაკუთრებული მნიშვნელობა.

ერთ-ერთი რესპონდენტის აზრით, პოლიტიკური პროცესების სწორად აღქმა დიდწილად დამოკიდებულია განათლებასა და ინფორმირებულობაზე. ახალგაზრდების ნაწილის შეფასებით, ინფორმაციის ნაკლებობა და პოლიტიკის მიმართ არსებული დამოკიდებულება მოზარდებში, ხშირად იწვევს ნიჰილისტურ დამოკიდებულებას და პოლიტიკისგან დისტანცირებას. ერთ-ერთი კვლევის მიხედვით, ახალგაზრდების სამოქალაქო და პოლიტიკური აქტიურობა მნიშვნელოვნად არის დაკავშირებული ინფორმირებულობის დონესთან , (National Statistics Office Of Georgia, 2014. ბოლო ნახვა, 06.06.26) . კვლევა აჩვენებს, რომ ახალგაზრდები, რომლებიც უფრო მეტად არიან ჩართული საგანმანათლებლო, მოხალისეობრივ და საზოგადოებრივ აქტივობებში, უფრო მაღალი მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობითა და პოლიტიკური ინტერესით გამოირჩევიან. სწორედ ამიტომ, პოლიტიკური განათლება და სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლება ახალგაზრდების პოლიტიკური აქტიურობის ზრდის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან წინაპირობად შეიძლება ჩაითვალოს.

კვლევამ ასევე აჩვენა, რომ ახალგაზრდებისთვის განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანია სამართლიანობის განცდა. [რესპონდენტი N1] შეფასებით, ახალგაზრდები განსაკუთრებით მწვავედ რეაგირებენ უსამართლობაზე, სიცრუესა და ფორმალურ დამოკიდებულებაზე. როდესაც ისინი გრძნობენ, რომ სახელმწიფო მათ მხოლოდ ფორმალურად ესაუბრება და რეალურად არ ცდილობს მათი ინტერესების გათვალისწინებას, ნდობა მნიშვნელოვნად მცირდება, მისი აზრით აუცილებელია სამართლიანობა, რომელიც უპირობოდ მოიტანს ნდობას სახელმწიფოსა და მოქალაქე შორის. აღნიშნული გარემოება პირდაპირ ეხმიანება პატნემის თეორიას, სადაც, დემოკრატიული პროცესების ეფექტიანობა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული მოქალაქეებსა და ინსტიტუტებს შორის ნდობაზე. თუ მოქალაქეებს არ აქვთ განცდა, რომ პოლიტიკური სისტემა მათ ინტერესებს ემსახურება, სუსტდება სამოქალაქო კავშირები და მცირდება პოლიტიკური აქტიურობაც. (Putnam, 2000)

ამრიგად, კვლევის ფარგლებში გამოიკვეთა, რომ ახალგაზრდებში პოლიტიკური ნდობის ფორმირება მრავალ ფაქტორზეა დამოკიდებული. მნიშვნელოვანი როლი

ენიჭება როგორც განათლებასა და ინფორმირებულობას, ისე სახელმწიფოს მხრიდან კომუნიკაციას, სამართლიანობასა და ახალგაზრდების რეალურ მონაწილეობას გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში. სწორედ აღნიშნული ფაქტორები განსაზღვრავს ახალგაზრდების პოლიტიკურ აქტიურობასა და მათ დამოკიდებულებას დემოკრატიული ინსტიტუტების მიმართ.

თავი II ახალგაზრდების ჩართულობა პოლიტიკურ პროცესებში

2.1 ახალგაზრდების პოლიტიკური მონაწილეობის ფორმები

თანამედროვე დემოკრატიულ საზოგადოებაში ახალგაზრდების პოლიტიკური მონაწილეობა მხოლოდ არჩევნებში მონაწილეობით აღარ განისაზღვრება. XXI საუკუნეში პოლიტიკური ჩართულობის ფორმები მნიშვნელოვნად შეიცვალა და უფრო მრავალფეროვანი გახდა. ახალგაზრდები პოლიტიკურ პროცესებში მონაწილეობენ როგორც ტრადიციული, ისე არატრადიციული გზებით: საპროტესტო აქციებით, სოციალური მედიის გამოყენებით, სამოქალაქო აქტივობებით, ახალგაზრდული მოძრაობებითა და სხვადასხვა საზოგადოებრივი კამპანიებით. FES Youth Study Georgia 2023-ის მიხედვით, ახალგაზრდების პოლიტიკური და სამოქალაქო მონაწილეობა შედარებით დაბალია. ამავე კვლევის მიხედვით, ახალგაზრდების მხოლოდ მცირე ნაწილი მონაწილეობს ადგილობრივი პრობლემების გადაჭრაში, მოხალისეობრივ აქტივობებში, დემონსტრაციებსა და სხვა პოლიტიკური მონაწილეობის ფორმებში. ამასთან დაკავშირებით, მონაცემები წარმოდგენილია ცხრილ N1-ში.

ცხრილი N1- ახალგაზრდების პოლიტიკური მონაწილეობის ძირითადი ფორმები.

ადგილობრივი პრობლემების მოგვარებაში მონაწილეობა	17%
ონლაინ დისკუსიებში ჩართვა	14%
მოხალისეობრივი საქმიანობა	14%
ხელმოწერების შეგროვება/პეტიცია	8%
დემონსტრაციებში მონაწილეობა	8%
პოლიტიკურ პარტიებში საქმიანობა	7%

მონაცემები აღებულია: (Shubladze et.al 2023 p.33 ბოლო ნახვა: 10.06.26)

აღნიშნული გარემოება ადასტურებს, რომ თანამედროვე ახალგაზრდების პოლიტიკური მონაწილეობა სულ უფრო მეტად სოციალურ საკითხებზეა ორიენტირებულ და არაპარტიულ ხასიათს იძენს. ტრადიციული პოლიტიკური მონაწილეობა, როგორცაა მხოლოდ არჩევნებში მონაწილეობა ან პარტიულ საქმიანობაში ჩართვა, ეტაპობრივად იცვლება უფრო მოქნილი და არაოფიციალური ფორმებით. მნიშვნელოვანია აღინიშნოს ისიც, რომ ახალგაზრდების პოლიტიკური მონაწილეობა ყოველთვის პირდაპირ პოლიტიკურ აქტივობას არ გულისხმობს. თანამედროვე ახალგაზრდების ნაწილი საზოგადოებრივ პროცესებში ჩართულობას უფრო მეტად მოხალისეობრივი საქმიანობით, სოციალური კამპანიებით, გარემოსდაცვითი თუ საგანმანათლებლო ინიციატივებით გამოხატავს, რასაც ჩემ მიერ მოყვანილი ცხრილიც ადასტურებს. მსგავსი ფორმები ხშირად ახალგაზრდებისთვის უფრო მისაღები და თავისუფალი სივრცეა, რადგან ისინი ნაკლებად ასოცირდება პოლიტიკურ პოლარიზაციასთან და უფრო მეტად საზოგადოებრივი პრობლემების მოგვარებაზეა ორიენტირებული. კვლევის ფარგლებში ჩატარებულმა ინტერვიუებმა აჩვენა, რომ ახალგაზრდების პოლიტიკური აქტიურობა ხშირად იწყება კონკრეტული სოციალური ან პოლიტიკური პრობლემების მიმართ პროტესტით. ერთ-ერთი [რესპონდენტი N1] აღნიშნავს, რომ მისი პოლიტიკური ჩართულობა თავდაპირველად სოციალური ქსელებით შემოიფარგლებოდა, მოგვიანებით კი სხვადასხვა საპროტესტო პროცესში გადაიზარდა. აღნიშნული გარემოება აჩვენებს, რომ თანამედროვე ახალგაზრდებისთვის სოციალური მედია არა მხოლოდ ინფორმაციის მიღების, არამედ პოლიტიკური თვითგამოხატვის ერთ-ერთ მთავარ სივრცედ იქცა. სწორედ სოციალური ქსელების მეშვეობით ხდება ძირითადი პოლიტიკური პროცესების შეფასება, ინფორმაციის გავრცელება და საზოგადოებრივი აზრის ფორმირება, მნიშვნელოვან პოლიტიკურ იარაღად არის მიჩნეული დღესდღეობით სოციალური ქსელები. ჩვენთვის ცნობილია, რომ ახალგაზრდების პოლიტიკური აქტიურობა დაკავშირებულია ძირითად შემთხვევებში სამოქალაქო აქტივიზმთან ბორჯომის

მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდები მონაწილეობენ სხვადასხვა კულტურულ, საგანმანათლებლო და საზოგადოებრივ პროექტებში, რომლებიც ადგილობრივი პრობლემების მოგვარებასა და ახალგაზრდების გააქტიურებას ემსახურება. ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლის განცხადებით **[რესპონდენტი N2]** მუნიციპალიტეტში აქტიურად ტარდება ახალგაზრდული ფესტივალები, ბანაკები, სპორტული და ინტელექტუალური ღონისძიებები, რომლებშიც ახალგაზრდები უშუალოდ არიან ჩართულნი. მსგავსი აქტივობები მათ აძლევთ შესაძლებლობას, განავითარონ თანამშრომლობის უნარები, გამოხატონ საკუთარი მოსაზრებები და მონაწილეობა მიიღონ საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა მიმართულებით „ბორჯომში, ადგილობრივი ხელისუფლება მუდმივ მზაობაშია მოუსმინოს ახალგაზრდებს და ხელი შეუწყოს მათი ინიციატივების განხორციელებას” აცხადებს მუნიციპალიტეტის წარმომადგენელი.

კვლევის პროცესში ასევე გამოიკვეთა, რომ ახალგაზრდების პოლიტიკური აქტიურობა ერთმანეთისგან განსხვავდება. ახალგაზრდების ნაწილი აქტიურად მონაწილეობს პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ პროცესებში, მეორე ნაწილი კი პოლიტიკის მიმართ პასიურ დამოკიდებულებას ინარჩუნებს. **[რესპონდენტი N1]** შეფასებით, ახალგაზრდების ნაწილი ცდილობს კონკრეტული პრობლემების მოგვარებას და მუნიციპალიტეტთან თანამშრომლობას, ხოლო ნაწილი სრულად დისტანცირებულია პოლიტიკური პროცესებისგან. აღნიშნული გარემოება აჩვენებს, რომ ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობა მრავალ ფაქტორზეა დამოკიდებული, მათგან განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ოჯახურ გარემოს, განათლებას, ეკონომიკურ მდგომარეობასა და მედიის გავლენას, რადგან სწორედ აღნიშნული ფაქტორები განსაზღვრავს ახალგაზრდების პოლიტიკისადმი ინტერესს.

ასევე გამოიკვეთა, რომ ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობა ბორჯომის მუნიციპალიტეტში მრავალფეროვანი ფორმებით ვლინდება. როგორც აქამდე ვახსენეთ, ახალგაზრდები აქტიურად მონაწილეობენ როგორც სამოქალაქო აქტივობებში, ისე ადგილობრივ პროექტებსა და ახალგაზრდულ ინიციატივებში,

მაგრამ ნახსენები არ არის ინტერვიუში ის ახალგაზრდები, რომლებიც განსხვავებული შეხედულებები და პოზიცია აქვთ. სწორედ ამიტომ, კვლავ პრობლემად რჩება პოლიტიკური პროცესების მიმართ პასიურობა და პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ უნდობლობა, რაც ახალგაზრდების ნაწილის პოლიტიკისგან დისტანცირებას იწვევს და ნდობის ხარისხს ამცირებს. სწორედ ამის ნათელი მაგალითია კვლევის რიგით მესამე რესპონდენტი, სადაც გამოიკვეთა პოლიტიკური მონაწილეობის შედარებით პასიური ფორმა. **[რესპონდენტი N3]** პოლიტიკურ პროცესებში უშუალოდ არ არის ჩართული, თუმცა არჩევნებში მონაწილეობას იღებს და საზოგადოებრივ მოვლენებს პერიოდულად აკვირდება. მისი განცხადებით, „არჩევნებში მონაწილეობას ვიღებ, რადგან ვფიქრობ, რომ ეს მოქალაქის პასუხისმგებლობაა, თუმცა არ მაქვს განცდა, რომ არჩევნების შემდეგ რამე მნიშვნელოვნად იცვლება“. აღნიშნული პასუხი აჩვენებს, რომ ახალგაზრდების პოლიტიკური მონაწილეობა მხოლოდ აქტივიზმით არ განისაზღვრება. არსებობს ახალგაზრდების ჯგუფი, რომელიც ფორმალურად მონაწილეობს დემოკრატიულ პროცესებში, თუმცა ნაკლებად არის ჩართული ყოველდღიურ პოლიტიკურ ცხოვრებაში.

კვლევის ფარგლებში მიღებული შედეგები აჩვენებს, რომ ახალგაზრდების პოლიტიკური მონაწილეობის ფორმები მნიშვნელოვნად განსხვავდება ერთმანეთისგან. აქტიურად ჩართული რესპონდენტი პოლიტიკურ მონაწილეობას საპროტესტო აქტივობებსა და სამოქალაქო კამპანიებში ხედავს, მაშინ როდესაც ნაკლებად აქტიური რესპონდენტი მონაწილეობას ძირითადად არჩევნებში შემოიფარგლება. აღნიშნული განსხვავება მიუთითებს, რომ ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობა ერთგვაროვანი არ არის და დამოკიდებულია როგორც ინდივიდუალურ გამოცდილებაზე, ისე პოლიტიკისადმი ნდობის ხარისხზე.

2.2 ბორჯომის ადგილობრივი თვითმმართველობა და ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობის შესაძლებლობები

ადგილობრივი თვითმმართველობა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ახალგაზრდების პოლიტიკური და სამოქალაქო ჩართულობის პროცესში, რადგან სწორედ ადგილობრივ დონეზე ხდება მოქალაქეებსა და ხელისუფლებას შორის ყველაზე უშუალო ურთიერთობა. მუნიციპალიტეტი წარმოადგენს იმ სივრცეს, სადაც ახალგაზრდებს პირველად ეძლევათ შესაძლებლობა მონაწილეობა მიიღონ საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, დააფიქსირონ საკუთარი პოზიცია და ჩაერთონ სხვადასხვა ინიციატივაში. ამიტომ, ადგილობრივი თვითმმართველობის ეფექტიანობა დიდწილად განისაზღვრება იმით, თუ რამდენად ქმნის იგი ახალგაზრდებისთვის მონაწილეობის, კომუნიკაციისა და თვითგამოხატვის რეალურ შესაძლებლობებს. პატნამი სოციალური კაპიტალის თეორიის მიხედვით ამტკიცებს, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობის დონეზე მოქალაქეთა აქტიური მონაწილეობა აძლიერებს როგორც დემოკრატიულ კულტურას, ისე ინსტიტუტების მიმართ ნდობას. აღნიშნული მიდგომა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ახალ თაობასთან მიმართებით, რადგან სწორედ მათ რეგიონებში ყალიბდება პირველი პოლიტიკური და სამოქალაქო გამოცდილება (Putnam, 1993.). (Nodia, et.al. 2017) მიხედვით, დემოკრატიული განვითარების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან გამოწვევას მოქალაქეთა მონაწილეობისა და ინსტიტუტების მიმართ ნდობის გაძლიერება წარმოადგენს. დემოკრატიული ინსტიტუტების მდგრადობა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული მოქალაქეთა აქტიურ ჩართულობასა და სახელმწიფოსთან თანამშრომლობაზე.

კვლევის ფარგლებში ჩატარებული ინტერვიუებიდან გამოიკვეთა, რომ ბორჯომის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების ჩართულობის მიმართულებით სხვადასხვა პროექტები ხორციელდება არ არსებობს გარემოება, სადაც მოქალაქის-ახალგაზრდის აზრი არ იქნა გათვალისწინებული. ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლის შეფასებით, მუნიციპალიტეტი აქტიურად თანამშრომლობს ახალგაზრდებთან და ცდილობს ხელი შეუწყოს მათ ინიციატივებს, ასევე

საკრებულოს თავმჯდომარის განცხადებით, ისინი მუდმივ მზაობაში არიან , რომ ფინანსური მხარდაჭერად გამოუცხადონ თითოეულს. მსგავსი აქტივობები მნიშვნელოვანია არა მხოლოდ ახალგაზრდების სოციალური ინტეგრაციისთვის, არამედ მათი პოლიტიკური სოციალიზაციის პროცესისთვისაც, რადგან ასეთ სივრცეებში ახალგაზრდები სწავლობენ თანამშრომლობას, პასუხისმგებლობასა და კოლექტიური თანამშრომლობის მნიშვნელობას.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია ახალგაზრდული საკრებულოს ფუნქციონირება, რომელიც ახალგაზრდებისთვის ერთგვარ წარმომადგენლობით პლატფორმას წარმოადგენს. აღნიშნული სივრცე ახალგაზრდებს შესაძლებლობას აძლევს მონაწილეობა მიიღონ სხვადასხვა პროექტში, ითანამშრომლონ სხვა მუნიციპალიტეტების ახალგაზრდებთან და ჩაერთონ საერთაშორისო აქტივობებში. ჩემი რესპონდენტის განცხადებით [N1]მიუხედავად იმისა, რომ გარკვეულ კონტექსტში ნაკლებად შედეგიანად აფასებს ახალგაზრდული საკრებულოს საქმიანობას ის ხაზს უსვამს ,რომ მათი საერთაშორისო პროექტებში მონაწილეობა კარგ იმიჯს უქმნის როგორც ჩვენს ქვეყანას ისე თავად ბორჯომის მუნიციპალიტეტს.

„ახალგაზრდული საკრებულო, რომელიც დაკომპლექტებულია თანატოლებით, სხვადასხვა აქტივობებით არის დაკავებული, როგორც ვიცი, ხშირად აქვთ საერთაშორისო გასვლები, რაც ძალიან კარგია“.

მსგავსი პლატფორმები მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ახალგაზრდების პოლიტიკური გამოცდილების ფორმირებაში, რადგან ისინი ახალგაზრდებს აძლევს შესაძლებლობას უკეთ გაიაზრონ საკუთარი როლი საზოგადოებრივ პროცესებში. ამასთანავე, ასეთი სივრცეები ხელს უწყობს ლიდერული უნარების განვითარებას, თვითორგანიზებასა და სამოქალაქო პასუხისმგებლობის ჩამოყალიბებას. პატნამის (Putnam,2000) მიხედვით, მსგავსი ახალგაზრდული პლატფორმები ახალგაზრდული ორგანიზაციები და თვითმმართველობითი სივრცეები, ახალგაზრდებში არა მხოლოდ აქტიურობას, არამედ დემოკრატიული ღირებულებების გააზრებასაც უწყობს ხელს.

2.3 ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობის ძირითადი გამოწვევები ბორჯომის მუნიციპალიტეტში.

კვლევისას მნიშვნელოვნად გამოიკვეთა სხვადასხვა გამოწვევები და ბარიერები რომ მხოლოდ მსგავსი პროგრამებისა და ორგანიზაციების არსებობა ყოველთვის საკმარისი არ არის. ახალგაზრდებისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია იმის განცდა, რომ მათი მონაწილეობა რეალურ შედეგებთან არის დაკავშირებული და მათი აზრი გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში რეალურად შედეგინია, როდესაც ჩართულობა მხოლოდ ფორმალურ ხასიათს ატარებს, ახალგაზრდებში ჩნდება განცდა, რომ მონაწილეობა სიმბოლურია და არა რეალურად მნიშვნელოვანი. სწორედ ამიტომ, ეფექტიანი თანამშრომლობისთვის აუცილებელია არა მხოლოდ ახალგაზრდული პროგრამების არსებობა, არამედ ახალგაზრდებთან მუდმივი კომუნიკაცია და მათი ინტერესების გათვალისწინება. კვლევისას, პროცესში გამოიკვეთა, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობის მიმართ დამოკიდებულებაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს კომუნიკაციის ხარისხი. როდესაც ახალგაზრდებს აქვთ შესაძლებლობა უშუალოდ ითანამშრომლონ მუნიციპალიტეტთან, გამოხატონ საკუთარი მოსაზრებები და მიიღონ მხარდაჭერა, იზრდება მათი აქტიურობაც და ნდობაც ინსტიტუტების მიმართ. პირიქით, როდესაც ახალგაზრდები ფიქრობენ, რომ მათი პოზიცია ნაკლებად მნიშვნელოვანია ან გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში რეალურად არ მონაწილეობენ, ჩნდება დისტანცია და უნდობლობა. ბორჯომის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლის შეფასებით **[რესპონდენტი N2]** უნდობლობა განსაკუთრებით მაშინ ჩნდება, როდესაც ახალგაზრდები უსამართლობას აწყდებიან, თუმცა იმ პირობებში, სადაც მათი აზრი გათვალისწინებულია, ნდობა მნიშვნელოვნად მყარდება და პოლიტიკური სიმპატიებიც იზრდება მმართველი პარტიის მიმართ. ახალგაზრდებთან კომუნიკაციის მნიშვნელობა **[რესპონდენტი**

N3]-ის ინტერვიუშიც გამოიკვეთა. მიუხედავად იმისა, რომ მას ინფორმაცია ჰქონდა მუნიციპალიტეტში არსებული გარკვეული ახალგაზრდული პროგრამების შესახებ, აღნიშნავს, რომ არასოდეს ყოფილა მათში ჩართული. მისი თქმით, „ვიცოდი, რომ გარკვეული პროგრამები არსებობდა, მაგრამ არ მქონია ინფორმაცია როგორ უნდა ჩავრთულიყავი“. აღნიშნული გარემოება მიუთითებს, რომ ახალგაზრდების ჩართულობისთვის მხოლოდ პროგრამებისა და პროექტების არსებობა საკმარისი არ არის. მნიშვნელოვანია, რომ ინფორმაცია ახალგაზრდებამდე სრულყოფილად მივიდეს და მათთვის გასაგები იყოს მონაწილეობის კონკრეტული გზები და შესაძლებლობები. მნიშვნელოვან გამოწვევად რჩება ასევე რეგიონებიდან ახალგაზრდების გადინების პრობლემა. კვლევის პროცესში შევჯერდით აზრზე, რომ ბორჯომის მუნიციპალიტეტშიც ახალგაზრდების დიდი ნაწილი სკოლის დასრულების შემდეგ სასწავლებლად ან სამუშაოდ დიდ ქალაქებში გადადის. აღნიშნული პროცესი ადგილობრივ დონეზე ახალგაზრდული რესურსის შემცირებას იწვევს და მუნიციპალიტეტისთვის რთულდება ახალგაზრდების აქტიური ჩართულობის შენარჩუნება ,აღნიშნავს საკრებულოს თავმჯდომარე [რესპონდენტი N2].

FES Youth Study Georgia (2023) კვლევა აჩვენებს, რომ ახალგაზრდების მნიშვნელოვანი ნაწილი საკუთარ მომავალს დიდ ქვეყნის ფარგლებს გარეთ ხედავს. კვლევის მიხედვით, იმ ახალგაზრდების 73 % რომელსაც არ აქვთ გამოცდილება საზღვარგარეთ მუშაობის ან სწავლის, ისინიც აცხადებენ, რომ მომავალში ამ ნაბიჯს გადადგამენ (Shubladze, et al, 2023 p.93 ბოლო ნახვა, 10.26.26). ეს მონაცემები მნიშვნელოვანია რეგიონალური კონტექსტის გასააზრებლად, რადგანაც მსგავსი მოლოდინები ახალგაზრდებში ქმნის ისეთ სურათს, რომ მათი აქტიურობა ადგილობრივი დონეზე, იქნება ეს პოლიტიკური თუ სოციალური ხასიათის შემცირდება, აღნიშნული გარემოებები პრობლემურია რეგიონებისთვის, რადგან ადგილობრივი საზოგადოება თუ თვითმმართველობა კარგავს იმ ახალგაზრდულ რესურსს, რომელსაც მნიშვნელოვანი წვლილის შეტანა შეუძლია როგორც სამოქალაქო, ისე პოლიტიკური აქტივობის განვითარებაში.

„თანამშრომლობის და კომუნიკაციის ფარგლებში რაიმე გამოკვეთილი ბარიერი არ არსებობს, ერთადერთი შეიძლება ეს იყოს ის პროცესი, როდესაც ახალგაზრდები სკოლის დამთავრების შემდეგ ცხოვრებას დედაქალაქში აგრძელებენ“. აცხადებს მუნიციპალიტეტის წარმომადგენელი ჩემთან პირადი კომუნიკაციისას [რესპონდენტი N2]

ეს გარემოება ცხადყოფს, რომ მუნიციპალიტეტებში ახალგაზრდული პოლიტიკის განვითარება მხოლოდ კონკრეტული პროექტებით არ არის საკმარისი. აუცილებელია ისეთი პირობების შექმნა, სადაც ახალგაზრდები საკუთარ მომავალს ადგილობრივ სივრცეშიც დაინახავენ. განათლების, დასაქმებისა და თვითრეალიზაციის შესაძლებლობების ნაკლებობა ხშირად ახალგაზრდების პოლიტიკისგან დისტანცირებასაც იწვევს, ისინი ხშირად რეგიონის დატოვებით ხედავენ გამოსავალს საკუთარი თავის განვითარებისთვის . ყველაფერი ეს მათში ნდობის ფაქტორსაც აუფერულებს, როდესაც ვერ ხედავენ სამომავლო პერსპექტივებს და რჩებათ განცდა, რომ ერთ წრეზე ტრიალებენ.

ამრიგად, კვლევის ფარგლებში გამოიკვეთა, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ახალგაზრდების პოლიტიკური და სამოქალაქო ჩართულობის პროცესში. მიუხედავად იმისა, რომ ბორჯომის მუნიციპალიტეტში არსებობს სხვადასხვა პროგრამა, ახალგაზრდული პლატფორმა და აქტივობა, ეფექტიანი თანამშრომლობისათვის აუცილებელია არა მხოლოდ ფორმალური შესაძლებლობების შექმნა, არამედ ახალგაზრდებთან რეალური კომუნიკაცია, მათი ინტერესების გათვალისწინება და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში აქტიური მონაწილეობის უზრუნველყოფა. სწორედ ასეთ პირობებში ხდება პოლიტიკური ნდობისა და ახალგაზრდული აქტიურობის გაძლიერება.

დასკვნა

ჩატარებული კვლევის შედეგად ჰიპოთეზა „რაც უფრო მაღალია ახალგაზრდების ნდობა პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ, მით უფრო იზრდება მათი ჩართულობა პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღების პროცესებში“ ნაწილობრივ დადასტურდა. კვლევამ აჩვენა, რომ ნდობა მნიშვნელოვანია ახალგაზრდებისთვის ფორმალური და ინსტიტუციური მონაწილეობის ჭრილში. როდესაც ისინი საკუთარ ჩართულობას შედეგიანად აღიქვამენ, როდესაც მათი აზრი გათვალისწინებულია ან კომუნიკაცია ინსტიტუტსა და ახალგაზრდას შორის ბუნებრივი პროცესია, ასეთ შემთხვევებში, არსებობს ნდობა და სწორედ ამ ნდობის საფუძველზე ხდება აღნიშნული პროცესების ეფექტიანი განხორციელება, თუმცა ჰიპოთეზა სრულად არ დადასტურდა, რადგან დაბალი ნდობის არსებობა ყოველთვის არ იწვევს ახალგაზრდების საერთო პოლიტიკური აქტიურობას შემცირებას, რიგ შემთხვევებში, დიახ, ისინი შორდებიან სხვადასხვა ინსტიტუციებს, თუმცა აქტიურობას აგრძელებენ სხვადასხვა საპროტესტო და სამოქალაქო სივრცეებში, შესაბამისად შეიძლება ითქვას, რომ ნდობა უფრო მკაფიოდ განსაზღვრავს ინსტიტუციური ჩართულობის ხარისხსა და ფორმას, ვიდრე ზოგადად პოლიტიკური აქტიურობის ფორმას.

კვლევის ფარგლებში ასევე დადგინდა, ბორჯომის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების პოლიტიკური თუ სოციალური ჩართულობის თავისებურებები და გამოიკვეთა, რომ დღევანდელობაში, ახალგაზრდები მხოლოდ არჩევნებში მონაწილეობით არ შემოიფარგლებიან, ისინი მხოლოდ არ თანამშრომლობენ პოლიტიკურ პარტიებთან და სხვადასხვა ინსტიტუტებთან, ახალგაზრდები სულ უფრო მეტად ავლენენ საკუთად ჩართულობას სოციალურ კამპანიებში, სხვადასხვა ადგილობრივ პროექტებში, საგანმანათლებლო აქტივობებში. აქედან გამომდინარე, შეიძლება ითქვას რომ ეს პროცესი საკმაოდ მრავალფეროვანი და წინააღმდეგობრივი, სადაც განსხვავებები გამოიკვეთება ინსტიტუციური და არაინსტიტუციური ჩართულობის ფორმებში.

ჰიპოთეზის ნაწილობრივ დადასტურებას სწორედ ნდობასა და მონაწილეობის განსხვავებულ ფორმებს შორის არსებული კავშირი განაპირობებს.

კვლევის შედეგები ეხმიანება რობერტ პატნამის სოციალური კაპიტალის თეორიას, რომლის მიხედვითაც ნდობა , თანამშრომლობა და მოქალაქეთა მონაწილეობა გადაჯაჭვული პროცესია. ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მაგალითმაც აჩვენა, რომ მხოლოდ ფორმალური ინსტიტუტებისა და პროგრამების არსებობა არ არის საკმარისი ნდობის ჩამოსაყალიბებლად, ახალგაზრდებისთვის მნიშვნელოვანია იმის განცდა, რომ საკუთარ პოლიტიკურ მონაწილეობას კონკრეტული შედეგები მოჰყვება და ასევე იმის განცდა, რომ ახალგაზრდები ძირითად ბირთვს წარმოადგენენ არამარტო მუნიციპალიტეტისთვის არამედ სრულად,სახელმწიფოსთვის.

აქვე უნდა ითქვას, რომ კვლევის შედეგები მნიშვნელოვნად თანხვედრაშია გამოყენებულ ლიტერატურასთან, რომლის მიხედვითაც დაბალი ინსტიტუციური ჩართულობა არ ნიშნავს პოლიტიკური ინსტიტუტის არ არსებობას და შესაძლოა ეს ყოველივე, მონაწილეობის განსხვავებულ , უფრო არაფორმალურ ფორმებში გამოიხატოს.

საბოლოოდ კვლევამ აჩვენა რომ ბორჯომის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების პოლიტიკური ჩართულობა დამოკიდებულია არა მხოლოდ პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ ნდობაზე, არამედ სხვა მრავალ ფაქტორზე როგორიცაა;ინფორმირებულობა, სამართლიანობის განცდა, არსებული შესაძლებლობების ხელმისაწვდომობა, სწორედ ამ მიზეზებით, ნდობა წარმოადგენს ახალგაზრდების ჩართულობისთვის მნიშვნელოვან წინაპირობას, თუმცა იგი მათი საერთო პოლიტიკური აქტიურობის ერთადერთი განმსაზღვრელი ფაქტორი არ არის, აქედან გამომდინარე, კვლევის ჰიპოთეზა ნაწილობრივ დადასტურდა.

გამოყენებული ლიტერატურა

ნოდია, გ., ჩენუშა, დ., & მინაკოვი, მ. (2017). *დემოკრატია და მისი დეფიციტები: გზა ევროპული ტიპის დემოკრატიებად ჩამოყალიბებისკენ საქართველოში, მოლდოვასა და უკრაინაში*. ევროპის პოლიტიკის კვლევების ცენტრი.

<https://www.ceps.eu/ceps-publications/democracy-and-its-deficits-path-towards-becoming-european-style-democracies-georgia/>

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური. (2014). *ახალგაზრდობის ეროვნული კვლევა: საქართველოში ახალგაზრდების მდგომარეობისა და საჭიროებების ანალიზი*. UNICEF.

https://www.unicef.org/georgia/media/3726/file/adolescent_study_en.pdf

შუბლაძე, რ., სიჭინავა, დ., & ხოშტარია, თ. (2023). *ახალგაზრდობის კვლევა: დამოუკიდებელი საქართველოს თაობა იმედებსა და გაურკვევლობას შორის*. ფრიდრიხ ებერტის ფონდი, სამხრეთ კავკასიის რეგიონული ოფისი.

<https://library.fes.de/pdf-files/bueros/georgien/20611.pdf>

Almond, G. A., & Verba, S. (1963). *The civic culture: Political attitudes and democracy in five nations*.

<https://www.degruyterbrill.com/document/doi/10.1515/9781400874569/html>

Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Simon & Schuster.

<https://www.simonandschuster.com/books/Bowling-Alone-Revised-and-Updated/Robert-D-Putnam/9780743219037>

Putnam, R. D., Leonardi, R., & Nanetti, R. Y. (1993). *Making democracy work: Civic traditions*.

დანართი N1

რესპონდენტი- თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული
ფაკულტეტის სტუდენტი ნინი აბრამაშვილი
ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მკვიდრი.

კითხვარი:

1. როგორ დაიწყეთ ჩართულობა სამოქალაქო ან პოლიტიკურ ცხოვრებაში, რა იყო თქვენი მთავარი მოტივაცია? სოციალური პრობლემების მოგვარება, სოციალური ინტერესები თუ საზოგადოებრივი აქტიურობა?
2. სახელმწიფო ან მუნიციპალური სტრუქტურების მხრიდან თუ გიგრძნია რაიმე სახის მხარდაჭერა? და რაში გამოიხატებოდა ეს ყოველივე?
3. როგორ აღიქვამ სახელმწიფოს პოლიტიკას ახალგაზრდებთან მიმართებაში? მმართველი პარტიის ახალგაზრდულ ორგანიზაციებში შერჩევა როგორ ხდება, რეალურია თუ უფრო მეტად ფორმალური?
4. თქვენი გამოცდილებით ახალგაზრდული პოლიტიკა საქართველოში უფრო რეალური შესაძლებლობების შექმნას ემსახურება თუ უფრო მეტად იმიჯურ მიზნებზე დგას და რატომ?
5. რამდენად გაქვთ განცდა, რომ ახალგაზრდების აზრი გავლენას ახდენს გადაწყვეტილების მიღების პროცესზე?

- 6.გეგონიათ თუ არა სახელმწიფო სტრუქტურებთან, მუნიციპალიტეტთან შემხებლობა , როგორი არის კომუნიკაციის არხები?
7. ბორჯომის მუნიციპალიტეტისთვის თუ გეგონია რაიმე სახის ინიციატივა, თანამშრომლობის სურვილი ? რამდენად შედგა ეს კომუნიკაცია?
- 8.რას ფიქრობ, რა შეიძლება იყოს მიზეზი იმ ადამიანებისა , რომლებიც უარყოფითად უყურებენ და აფასებენ იმ ახალგაზრდების პოლიტიკურ აქტიურობას, რომლებიც საპროტესტო მოძრაობებში მონაწილეობს? რაში უნდა ვეძებოთ მიზეზი, სისტემური ბარიერები, განათლების დონე, თუ უნდობლობა პროცესების მიმართ?
- 9.რამდენად ენდობი სახელმწიფო ინსტიტუტებს, როდესაც საქმე ეხება ახალგაზრდულ საკითხებს? თუ გეგონია დადებითი დამოკიდებულება სახელმწიფოს მიერ გატარებულ ნაბიჯებზე?
10. რა უნდა შეიცვალოს რომ ნდობის საკითხი შეიცვალოს უფრო მეტად გაიზარდოს ჩვენი (ახალგაზრდების) მხრიდან?
11. თუ გახსენდება კონკრეტული მაგალითი , როდესაც ნდობის საკითხი გაქრა შენში და ერთგვარი წითელი ხაზები გაჩნდა ამ ურთერთობის პროცესში, სახელმწიფოსა და ახალგაზრდებს შორის?
- 12.როგორ ხედავთ ახალგაზრდების როლს ქვეყნის პოლიტიკური კულტურის ფორმირებაში? რა ფაქტორებმა შეიძლება შეუწყოს ხელი ამ პროცესს?
13. რომ შეგეძლოთ ერთი რამ შეგეცვალათ ახალგაზრდული პოლიტიკის მიმართულებით რა იქნებოდა ის? უფრო მეტი რესურსი, უკეთესი კომუნიკაცია

სახელმწიფოსა და ახალგაზრდებს შორის თუ ახალგაზრდული ორგანიზაციების
გაძლიერება?

14. რამეს ხომ არ დაამატებდით?

დანართი N2

რესპონდენტი- ბორჯომის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე -
გიორგი ფერაძე

კითხვარი:

1. როგორ შეაფასებდით ბორჯომში ახალგაზრდების პოლიტიკურ და სამოქალაქო
აქტიურობას ბოლო წლებში?

2. თქვენი აზრით, რამდენად ინტერესდებიან ახალგაზრდები ადგილობრივი
თვითმმართველობის საქმიანობით და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესით?

3. როგორ აფასებთ მუნიციპალიტეტისა და ახალგაზრდების თანამშრომლობას
ადგილობრივი მნიშვნელობის საკითხების განხილვისა და სხვადასხვა
ინიციატივის განხორციელების პროცესში?

4. თქვენი დაკვირვებით, რამდენად ენდობიან ახალგაზრდები დღეს პოლიტიკურ
ინსტიტუტებსა და ადგილობრივ ხელისუფლებას?

5. თქვენი აზრით, რა ფაქტორები განაპირობებს ახალგაზრდებში პოლიტიკური ინსტიტუტების მიმართ ნდობის გაზრდას ან შემცირებას?
6. რამდენად ითვალისწინებს ადგილობრივი თვითმმართველობა ახალგაზრდების ინიციატივებსა და მოსაზრებებს პრაქტიკაში?
7. რა ძირითადი პრობლემები ან ბარიერები უშლის ხელს ახალგაზრდების უფრო აქტიურ ჩართულობას პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში?
8. თქვენი აზრით, რა ნაბიჯებია საჭირო იმისათვის, რომ ახალგაზრდებსა და პოლიტიკურ ინსტიტუტებს შორის ნდობა და თანამშრომლობა გაძლიერდეს?
9. საბოლოოდ, როგორ ხედავთ ახალგაზრდების როლს ბორჯომისა და ზოგადად საქართველოს პოლიტიკური და დემოკრატიული განვითარების პროცესში?

დანართი N3

რესპონდენტი-კურსდამთავრებული, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი ,
 ბორჯომის მკვიდრი -თეონა ინასარიძე
 კითხვარი:

1. რამდენად ინტერესდებით ქვეყანაში და ბორჯომის მუნიციპალიტეტში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესებით?
2. რა ფორმით მონაწილეობთ პოლიტიკურ პროცესებში? არჩევნებში, სხვადასხვა დისკუსიებში , საპროტესტო მოძრაობებში თუ ერთვებით?

3. როგორ შეაფასებდით თქვენს ნდობას პოლიტიკური ინსტიტუტების, ადგილობრივი თვითმმართველობის, პოლიტიკური პარტიებისა და ცენტრალური ხელისუფლების მიმართ?
4. თქვენი აზრით, რამდენად ითვალისწინებენ პოლიტიკური ინსტიტუტები ახალგაზრდების მოსაზრებებსა და საჭიროებებს გადაწყვეტილების მიღების პროცესში?
5. გსმენიათ თუ არა ბორჯომის მუნიციპალიტეტში არსებული ახალგაზრდული პროგრამების, პროექტების ან ახალგაზრდული საკრებულოს შესახებ? თუ მიგიღიათ რომელიმეში მონაწილეობა?
6. რამდენად გაქვთ განცდა, რომ არჩევნებში მონაწილეობას ან საკუთარი პოზიციის გამოხატვას რეალური გავლენა შეუძლია პოლიტიკურ გადაწყვეტილებებზე?
7. თქვენი აზრით, რა ძირითადი ფაქტორები განაპირობებს ახალგაზრდების პოლიტიკურ პასიურობას, უნდობლობა, ინფორმაციის არ ქონა, ინტერესის არ ქონა თუ არსებობს კიდევ სხვა გარემოებებიც?
8. რა შემთხვევაში გეჩნებოდათ სურვილი უფრო აქტიურად ჩართულიყავით ადგილობრივ პოლიტიკურ ან სამოქალაქო პროცესებში?
9. რამეს ხომ არ დაამატებდით?